

1925.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1925.

21.

Toga virilis

Proglasitev polnoletnosti so praznovali Rimljani nad vse slovesno. Po dovršenem 17. letu so vsi mladi Rimljani pričakovali dan 17. marca, «liberalia» — praznik, ko so smeli vstopiti v vrste odraslih.

Pred oltarjem domačih bogov je odložil mladenič svojo «naraščajsko» vrhno obleko, odstrigel kodre, žrtvoval bogovom in se prvič odel s «togo virilis», značilno za svobodnega rimskega moža. V spremstvu sorodnikov in prijateljev ga povede oče na slavní forum, pozorišče vsega javnega življenja, in ga slavnostno vpiše v seznam rimskih državljanov, gospodarjev sveta. Civis romanus vstopa v javno življenje.

Skoraj isto starostno dobo predpisujejo naša pravila za «sokolsko polnoletnost». Ni lepa in ne koristna razvada v mnogih društvih, da znižujejo to mejo; proti tej razvadi so naperjene te vrste.

Naraščaj ne spada med članstvo!

V svojem lastnem interesu ne. Prav gotovo že to ne vpliva vzgojno, če si človek prežgodaj začne lastiti pravice odraslih; že to izpreminja časih samozavest v — domišljavost.

Med članstvom pa vladajo tudi razni običaji, ne vedno prav sokolski, toda do sedaj še neizkoreninjeni; mislim na razne spremnice naših prireditelj in «veselic»... Gotovo je dobro, če si vsaj naraščaj vzgojimo brez njih — toda kdo bo «članu» in «članici» ubranil sodelovanje, oziroma udeležbo?

Fizijologija telesnih vaj zahteva mnogo upoštevanja razlik med odraslimi in naraščajem — tudi že skoraj dorašlim naraščajem.

To spajanje naraščaja z dorašlimi pa škoduje na drugi strani tudi članskim vrstam. Značilno je za jugoslovensko Sokolstvo, da je povprečna starost telovadcev prav nizka — še mlajša je naša povprečna članica. Zrelejši možje in žene se pri nas še večinoma izogibljejo telovadnic. Ali ni iskati v mnogih društvih razloga v tem, da je toliko 16 in 17letnega naraščaja pritegnjenega k članski telovadbi, da se starejšim ne zljubi prav v njihovo družbo — ne morda iz oholosti, temveč iz popolnoma različnega čuvstvovanja, mišljenja, temperamenta itd.?

Še dalje segajo posledice. Novo pristopajoči mladi ljudje pristopajo samo kot «članici»(-ce), logično zahtevajoč zase iste pravice, ki so priznane njihovim že včlanjenim vrstnikom. Novih starejših ljudi pa ni mogoče spraviti v telovadnico med samo mladino. Tako je za daljšo dobo otežen razvoj obeh oddelkov: naraščaja in telovadečega članstva; mislim, da se je doslej v tem pogledu mnogo grešilo predvsem pri članicah.

Prestop naraščajnika v članstvo pa naj se upošteva v vseh društvih kot eden izmed najlepših dogodkov v sokolski zgodovini posameznika. To je prilika, ko lahko zazvenijo vse sokolske strune v mladih srcih — če spreten vzgojitelj zadane pravo melodijo... Zazvenijo in ne utihnejo več...

Dve sta poti. Lahko vsakega posameznika posebe uvedemo med člane. Starosta naj ga pred zbranim članstvom sprejme med nje z nagovorom, priznavajočim pravice, poudarjajočim dolžnosti Sokola. Posebno v večjih društvih pa je morda umesten praznik sokolskih «liberalij», vsako leto posvečen našemu članskemu prirastku iz naraščaja.

Temu lepemu namenu naj bi služil od zdaj dalje naš Sokolski praznik dne 1. decembra vsakega leta, ko polaga v roke brata staroste svečano zaobljubo vse na novo prijavljeno članstvo, ko civis Sokolstva vstopa v pravo sokolsko življenje.

Minimalni program za sokolski prosvetni rad

Sve sokolske župe, učlanjene u JSS., dobile su ovih dana raspored predavanja koja su društveni prosvetni odbori dužni da prirede naredne zime u svakom sokolskom društvu. Po sabornom zaključku to je minimalni program prosvetnoga rada što ga društveni prosvetni odbori moraju obaviti. To je njihova moralna dužnost, što su je preuzeli na se stupivši u prosvetni odbor. Minimalnim programom nije rečeno: «To, i ništa više!» Očekujemo dapače, da će agilni i savesni prosvetni odbori znati, za vreme internoga društvenoga i prosvetnoga rada, program još i proširiti te uz označene tačke prirediti i druga predavanja ili večernje debate, na kojima će pretresivati u prvom redu lokalne prilike. Ta predavanja ne smeju okrnjiti nagovore u vežbaoni koji treba da su redoviti, kako to propisuje savezni prosvetni zbor.

Ovogodišnji je program nastavak i ispopunjavanje prošlogodišnjega prosvetnoga rada. Obuhvata pako taj program uz predavanja sokolsko-idejne sadržine i predavanja o najaktualnijim događima, koji su u vezi sa sokolskom i jugoslovenskom idejom. Budući da se je letos osnovala slovanska sokolska sveza pod imenom «Slovansko Sokolstvo», vrlo je za naše članstvo važno, da upozna veliko značenje te sveze, njene zadaće i ciljeve. Zato su u minimalni program uvrštene dve teme, koje će predavatelju dati priliku, da upozori na važnost i potrebu slovenske sveze. Jednako je važno za nas, ako se članstvo utvrdi i zamisli u naše jugoslovenske ideje i državno jedinstvo, u koju svrhu ima da posluži predavanje o Petru II. Njegošu i o književnicima, koji su bili proroci naše slobode i buditelji jugoslovenskoga ujedinjenja. Kod predavanja o Njegošu bit će prilike, da se pretrese i povest Crne gore i upozori na kulturne prilike srpskoga plemena. Sudelovanje jugoslovenskoga Sokolstva na VIII. svesokolskom sletu u Pragu iziskuje najsavesniju pripravu, ako hoćemo da među braćom Česima dostojno nastupimo. Ne će biti dakle suviše, ako se naše članstvo upozna s historijom českoslovačkoga naroda, s povešću i organizacijom českoga Sokolstva kao što i s ustrojem českoslovačke republike. To su zanimiva pitanja, osobito za one, koji će naredne godine da polete u Prag, jer samo tako bit će im razumljive prilike i historijske osobitosti u Pragu. Česka kultura i česka industrija na visokom su stepenu, pa da se što bolje upoznamo s njima, moramo se doma pripremiti na to, a to će prosvetni odbori učiniti prikladnim i zanimivim predavanjima.

S prosvetnim radom treba da zajednički stupaju i lekarska odeljenja, koja neka za zimske sezone prirede bar dva predavanja, što ih napominje i minimalni program. Za predavanje o prvoj pomoći pri nezgodama dobro će doći knjiga dr. Rusa, što je letos izašla. Minimalni program za narednu zimu obuhvata ova predavanja: 1. Tyrševa sokolska misao: Naša zadaća, smer i cilj. 2. Telovežba u estetskom obziru. 3. Slovanska sokolska organizacija i njena važnost. 4. Petar II. Petrović Njegoš. 5. Českoslovačka. 6. Sokolstvo i čvrsta veza među slovanskim plemenima i narodima. 7. Jugoslovenski književnici-proroci naše slobode. 8. Sokolska disciplina temelj sokolske organizacije. 9. Higijena tela i vežbaone. 10. Prva pomoć u nezgodama.

Sva ta predavanja treba da se obrade do kraja marta 1926. Župski prosvetni odbori neka do kraja aprila izveste saveznomu prosvetnomu odboru, kako su se i kakvim uspehom držala predavanja. Oni imaju i dužnost, da priskoče društvenim prosvetnim odborima u pomoć s predavateljima, ako ih društva sama nemaju. Pomoću župa i najmanja će društva moći da iscrpe prosvetni program. Na članstvu je, da predavanja redovito poseća, jer su njemu namenjena.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

XXIII. sednica starešinstva JSS. dne 14. septembra 1925.

Prisutni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Deu, Fux, Gregorin, Jamar, Jeras, Kajzelj, Ludvik, Turk, Govekarjeva, Trdinova.

Brat starosta Gangl izveštuje o priredbi i o zaključcima odborove sednice u Zagrebu, što će se objaviti u «Glasniku».

Br. Marolt predlaže, po zaključku organizacijskog odeljenja, da se tiska savezna, župska i društvena pravila u srpskohrvatskom i slovenskom narečju. Predlog se prima.

Predlog zagrebačke župe, da se naime od Ministarstva saobraćaja izposluje za članove koji su državni službenici i penzionirci i imaju 50 % popusta na željeznici, pogodnost, kakovu ima i ostalo članstvo prigodom sokolskih priredbi, ustupa se ZO.

Pisarna će se poskrbiti da od društva pokupi programe i izvešća o proslavi 1000-godišnjice hrvatskoga kraljevstva.

Starosta br. Gangl upozoruje, da je treba misliti na izdanje kalendara, koje se je svoj čas, po zaključku starešinstva, poverilo Sokolskoj Matici, što je iz finansijskih obzira uzbudilo u GO. negodovanje. Prima se zaključak, da se taj zaključak revidira i da se za sada prepusti izdanje kalendara savezu. Uredništvo će preuzeti opet br. Ambrožič.

Izvešće tajnika br. dr. Fuxa: Br. Vencel i Vidic šalju iz Franceske pozdrave (Američki Sokoli na povratku). — ČOS. blagodari za našu pomoć za ustanovljenje Slovenskog sokolskog saveza. — Izvešće brata Svetozara Jovanovića, župskoga prednjaka župe Belovar, o pogreškama pri nastupu župe Banjaluka, odstupa se TO. — Na sastanku pokrajinskoga odbora Jugoslovenske Matice dne 12. septembra radi petgodišnjice Koruškoga plebiscita bila su zamoljena sva društva po svoj državi, da 10. oktobra prirede predavanja i akademije. Jugoslovenska Matica rasposlat će društvima brošure. Prima se predlog, da tu godišnjicu proslave sva društva; prima se i predlog brata Bajželja, da prosvetni odbor pošalje svim društvima izvan Slovenije tačnije podatke i upute. — Šumadijska sokolska župa javlja, da će društvo u Kragujevcu otvoriti svoj dom 20. septembra i pozivlje starostu JSS. k otvorenju. — Sokolsko društvo u Kutini razvit će 20. septembra svoj barjak pa moli za delegata. Ovlaštuje se br. dr. Lazar Car. — Ruski pokrajinski sokolski savez poslao je svim župama dopis, kojim moli popis sviju članova Rusa. Župa Ljubljana umoljava, da joj se javi, hoće li na taj dopis odgovoriti ili ne. Prima se predlog br. Fuxa, da se na taj dopis ne odgovori, nego neka se pozove br. Manakina, da ovrše uvete, što mu bijahu dati na skupštini u Brodu. — Mostarska župa javlja, da ne može učestvovati na proslavi Njegoševoj, jer je starosta Čedo Milić bolestan, i moli da starešinstvo delegira drugu župu. Zaključilo se, da se brzojavno delegira društvo na Cetinju, da zastupa JSS. (Napomena: Nakon sednice bilo je naknadno zaključeno, da na toj proslavi učestvuje br. starosta Gangl, ako primi JSS. poziv).

Statističar br. Švajgar izveštuje, da se na sve župe izda proglas, neka predlože sva društva, koja ništa ne rade, pa da se ih briše iz organizacije.

XXIV. sednica starešinstva JSS. dne 21. septembra 1925.

Prisutni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Deu, Fux, Jamar, Krejči, Marolt, Švajgar, Zelenko. — Opravdani: Čobal, Jeras, Kajzelj, Poženel, Turk, Govekarjeva.

Brat starosta toplim rečima spominje za Sokolstvo toli zaslužnoga pokojnoga brata dr. Josipa Serneca iz Celja, suustanovitelja celjskoga Sokola,

i javlja, da je starešinstvo izreklo svoje sažalje celjskoj župi, Sokolu i sinu pokojnikovu, sadašnjemu župskomu starosti bratu dr. G. Sernecu. Svoj govor, što su ga prisutni poslušali stoječke, zaključio je uz želju, da bi se među sadašnjom braćom našlo što više nasledovatelja pokojniku. — Ujedno pročitao dopis, što ga je primio iz kabinetne pisarne: «Primivši rodoljubive izraze odanosti, podnesene u ime Jugoslovenskoga Sokolstva, prilikom proslave hiljadugodišnjice hrvatskoga kraljevstva, Njegovo Veličanstvo Kralj blagoizvoleo je narediti, da se Sokolstvu izjavi Njegova iskrena zahvalnost na tome.» — Nadalje javlja, da nije učestvovao na svečanosti na Lovčenu s razloga, što je Ministarstvo za vere pismeno pozvalo druge korporacije, dočim nije starešinstvo ni na svoju brzojavnu urgencu dobilo poziva. Na predlog brata staroste izjavili su prisutni, da se Ministarstvo za vere pismeno zamoli, da izvoli javiti, zašto nije Jugoslovensko Sokolstvo, kao prva i najjača organizacija u državi, bilo pozvano.

Konačno pozdravi brata Kranjca iz Maribora i zamoli ga, da iznese svoje težnje. — Br. Kranjc prosi u ime mariborske župe i temeljito obrazloži, da se izda «pogranična biljega»; čisti dobitak upotrebio bi se isključivo za uzdržavanje manjinskih društava, koja nadasve trebaju potpore. Izjavlja, da župi nije stalo do toga, bude li zakladnik savez ili župa.

O toj stvari razvila se odulja rasprava radi zakladnika «pogranične biljege» i radi toga tko da raspolaže s dohodcima, koji budu iz toga izvirali. Napokon donese br. starosta predlog, da bude zakladnik JSS. i da biljecom upravlja savezno odeljenje za manjine; prima se jednoglasno. To odeljenje treba da izradi i odnosni pravilnik.

Br. podstarosta Bajželj izveštuje u ime prosvetnog odbora, da je to odeljenje u svojoj zadnjoj sednici odredilo program za 1. decembra i program prosvetnoga rada za prednjački tečaj, dočim se izrađuje program rada za zimsku sezonu. — Ujedno javlja, da novi nastavni naert za građanske škole predviđa za gimnastiku samo jedan sat gimnastike na sedmicu, što je očevidno premalo. Na njegov predlog podnet će JSS., kao predstavnik telesnog uzgoja, protest, odnosno predlog na Ministarstvo za narodno zdravlje i na Ministarstvo prosvete, da se na građanskim školama proširi telovežba na najmanje dva sata sedmično. U taj dopis uplest će se i predlog brata Jamara, da je i za devojčice nada sve potrebno iz zdravstvenih obzira, da se ručni rad restringira na korist gimnastike. Prima se.

XXV. sednica starešinstva JSS. dne 28. septembra 1925.

Prisutni: Gangl, Bajželj, Čobal, Fettich, Fux, Jamar, Jeras, Kajzelj, Košir, Krejči, Marolt, Švajgar, Turk, Zelenko. — Opravdani: Ambrožič, Deu, Ludvik, Poženel.

Br. starosta pročitao dopis Sokolske župe Rijeka-Sušak, koja ga zove k svečanom polaganju ugaonog kamena za sokolski dom. Na drugo pismo za grebačke župe, koja ga zove kao predavatelja o temi «Koruški plebiscit» odgovara br. starosta, da se žalibože pozivu ne može odazvati.

Br. Ganglu se na njegovu obrazloženu molbu daje dopust za mesec oktobar.

Br. tajnik Fux javlja, da društva i župe još uvek plaćaju takse za podneske na državne urede. Budući da su sva sokolska društva oproštena od plaćanja tih taksa, predlaže, da se to u Glasniku još jednom iznese. Prima se. — Pročitao pismo br. Serneca iz Celja, kojim se zahvaljuje za sažalnicu prigodom smrti njegova oca. — Na dopis Sokolske župe Ljubljana, kojim javlja, da odbor za gradnju Sokolskoga doma u Kistanju razaslije okružnice kojima moli doprinose, zaključuje se upozoriti društvo, da ne sme bez dozvole saveza sakupljivati doprinosa. — Sokolska župa Zagreb izveštuje, da imaju nekoliko fotografskih snimaka od proslave 1000godišnjice hrvatskoga

kraljestva. Cena komadu je 50.—, 30.— i 10.— Din. Starešinstvo JSS. naručit će za arhiv od svake fotografije po jedan komad. — Na dopis upraviteljstva Narodnoga doma radi ispražnjenja male dvorane zaključuje se javiti upraviteljstvu, da se otkaz ne može uzeti na znanje, dok se ne isprazne prostorije tajništva demokratske stranke. Stvar s tajništvom demokratske stranke neka uredi društvo Narodni dom samo. — Br. Fux moli mesto brata Deua, da se odobri nabava 5000 komada računa i potvrdi cena notama za glasovir i glazbu praških prostih vežba po Din 12— odnosno Din 45— po komadu. Prima se. — Radi samovlasne uporabe sletnoga prostora po sportnom društvu Olimp za svoje vežbe, prima se predlog, da se društvo pozove neka odmah prestane sa svojim vežbanjem na tom prostoru, inače bi bili u suprotnom slučaju primorani upotrebiti skrajnja sredstva u našu obranu.

Statističar br. Švajgar moli kredit za nabavu 500 iskaza za župe i društva, što ih potrebuje za podatke za kalendar; odobrava se. — Župa Beograd predlaže, da se crta pet društava; pred odluku stvar će se još istražiti. — Nadalje izveštuje, da je statistika iskoregisana, pa moli za dozvolu, da nabavi tiskanice «župski iskaz», što se dozvoljava. — Donaša predlog, da se broj naručenih 2000 legitimacija povisi, jer je preko 700 komada već odposlano a nova narudžba za otprilike 1000 komada još neizvršena.

Stvar župe Zaječar, od koje se ne prima nikakvih izveštaja, obravnavat će se još jednom u jednoj od narednih sednica. Konačno predlaže reviziju župa u Sloveniji.

Br. Košir javlja, da je primio naručene table «Prva pomoć», pa moli, da mu je dozvoli preporučiti te table društvima u Glasniku. Narudžbe za te table neka pokupi savez pa neka ih onda skupno naruči.

Br. Marolt javlja, da su savezna, župska i društvena pravila u srpsko-hrvatskom jeziku dotiskana; cena za pojedini primerak iznaša 2-50 Din (bez poštarine). Pravila će se otposlati samo onima koji ih naruče, da se izbegne eventualnom vraćanju pošiljaka.

Br. Bajželj javlja, da naraštaj još sada nije dobio diploma od utakmice iz godine 1922 (treba ih 350). Sve diplome stojale bi otprilike Din 2000.—; predlaže, da se nabave. Predlog se prima.

XXVI. sednica starešinstva JSS. dne 5. oktobra 1925.

Prisutni: Bajželj, Čobal, Deu, Fux, Gregorin, Jamar, Jeras, Kajzelj, Krejči, Marolt, Poženel, Švajgar, Trdinova, Zelenko. — Opravdani: Ambrožič, Gangl, Ludvik.

Brat tajnik Fux javlja, da je obzirom na poziv pevačkoga društva «Ljubljanski Zvon» za 20godišnjicu pismeno čestitao društvu u imenu Saveza. Nadalje izveštuje, da se u Beogradu nije moglo dosad pronaći uzroka, zašto nije bilo Jugoslovensko Sokolstvo pozvano na Njegoševu proslavu; nastojat će i nadalje, da stvar temeljito istraži.

Nato pročitao zapisnik društva Novo mesto, kojim mole sestre, što su bile u Beogradu okradene, da im se povрати vrednost ukradenih predmeta. Nakon kratke debate prima se zaključak, da se stvar odstupi župi Beograd, budući da za sigurnost imutka članica nije bilo dovoljno poskrbljeno, čemu je kriva Beogradska župa, odnosno sletski odbor. — Veliki župan naznanjuje, da se je revizijom društava ustanovilo, da više društava nije predložilo društvenih pravila na potvrdu. Društva će se upozoriti, neka odmah predlože svoja pravila. Statističar br. Švajgar moli za dozvolu kredita za nabavu 20.000 tiskanica (kartotečni listovi) za društva i župe. Prima se predlog, da se naime radi nužne i brze potrebe naruči tih tiskanica odmah po 10.000 od obiju vrsta i da se zatraži oferta i od Učiteljske tiskare.

Br. Marolt izveštuje, da pita društvo Stip za spomen-diplome za svoje članove dobrotvore. Pripominje, da bi bilo moguće za to upotrebiti slike

kralja Matjaža. Po mišljenju prisutnih članova te su slike za to neupotrebljive, radi čega neka se društvu poruči, da savez nema ništa prikladna u tu svrhu.

Br. Jamar donša izveštaj o dosadašnjem radu lekarskog odeljenja.

Brat Čobal pročitao izveštaj o reviziji župe Split od 21. do 23. jula o. god.; prima se na znanje.

Brat Deu izveštuje, da je poštini paušal za «Spomenicu» istekao; osobnom intervencijom prošao mu za rukom isposlovati produženje do kraja o. godine. Preporuča, da se požurimo «Spomenicom» da bude do tada svršena, jer iznaša diferencu među paušalom i običnim frankiranjem Din 2-50 po komadu. Nadalje javlja, da je stvar radi samovlasne uporabe sletišta po S. K. Olimp uređena i da Mladinska organizacija nije tome kriva jer nije o tom ništa znala.

XXVII. sednica starešinstva JSS. dne 12. oktobra 1925.

Prisutni: Bajželj, Čobal, Deu, Fux, Govekarova, Gregorin, Jamar, Jeras, Kajželj, Marolt, Švajgar, Turk, Trdinova. — Opravdani: Ambrožič, Gangl.

Na predlog br. tajnika bio je brat Čobal izabran za predsednika gospodarskoga odeljenja. — Br. Žakula zahvaljuje se za čestitke starešinstva JSS. povodom njegova jubileja meseca junija. — Uprava kalendara «Almanah» umoljava za statističke podatke do 1. decembra o. god. Uvažila se molba, a br. Švajgaru poverilo se, da to izvrši. — Sokolsko društvo Maribor šalje upit glede društvenih tiskanica; odgovorit će se, da se one moraju vazda naručivati putem saveza. — Budući, da je naklada znakova iscrpljena, zaključilo se, da se naruči kod tvrtke Pecina, Turnov, 5000 naraštajskih znakova i 2000 znakova za članske pasove. Prima se zaključak, da se u Glasniku objavi, da će u decembru o. god. izaći «Sokolski kalendar» za god. 1926; o čem treba da društva obaveste svoje članstvo s pozivom, da ne nabavljaju drugih kalendara. — Upozorit će se međunarodnu telovežbenu savez, da savez još nije primio diplome iz međunarodne utakmice god. 1922.

Brat blagajnik stavlja upit, da li je već «Sokolska pesmarica» u štampi. Brat Fux objasni, da je nakladu prevzela Sokolska Matice i da brat Štrukelj sastavlja proračun.

Brat Švajgar predlaže, da se u Glasniku redovito oglašuju knjige, tiskovine itd., što ih ima savezna pisarna na raspolaganje. — Popis će sastaviti gospodarsko odeljenje.

Brat Bajželj pročitao zapisnik sednice dačkog odeljenja JSS. od dne 7. oktobra o. g. Predlozi se odobravaju.

*

Župskim i društvenim prosvetnim odborima! Da konstatujemo sudelovanje naših sokolskih organizacija kod narodnih manifestacija za Korušku prigodom petgodišnjice plebiscita, pozivamo sve društvene prosvetne odbore, da odmah izveste nadležnim župskim prosvetnim odborima, kako i kakvim uspehom su se društva tome odazvala. Župski prosvetni odbori neka saveznomu prosvetnomu odboru tokom meseca pošalju skupna izvešća o tom. — Prosvetni odbor JSS.

Jedinstvenost sokolskih odora. Da uvedemo u našu organizaciju jedinstvenost u nošnji sokolskih odora prema našim zaključcima i propisima, osobito glede boje i kakvoće robe, sklopio je JSS. s našim glavnim dobavljačem, bratom Palčićem u Zagrebu, novu pogodbu, kojom se brat Palčić zavezuje, da će dobavljati sve sokolske potrepštine pojedinim podzakladnicima, koji su naprama savezu vezani posebnim dogovorom. Tim korakom hoćemo da izvedemo sve propise o nošnji kroja, a ujedno štitimo naše članstvo od loše robe i štete odtud proizlazi, a u drugu ruku finansijski koristimo savezu. Šteta, što nismo našli razumevanja kod nekih župa, premda smo ih pozvali, da se strogo drže naših uputa. Među našim članstvom

nalazi se vrlo mnogo najrazličnijih odora u svim mogućim bojama a skrojene su na različne načine. Mnoga društva kupuju robu najlošije kvalitete za skup novac, i mnogi podupiru različite nenacionalne tvrtke. Tome ćemo doskočiti jedino time, da sve članstvo kupuje sokolske potreboće jedino kod podzakladnika, koji su ugovorom navezani na savez. Kaošto je glavni zakladnik, tako su i podzakladnici pod nadzorstvom saveza, radi čega je svako izrabljivanje članstva nemoguće. Dužnost sviji članova je, da učine i u tom pogledu što je u njihovoj vlasti i da se strogo drže uputa JSS.

Svim župama JSS. Na odborskoj sednici JSS. u Zagrebu, dne 7. septembra, primljen je zaključak, da će JSS. sudelovati na međunarodnim utakmicama u Lyonu uz uvet, budu li sve župe pripravne da kriju odnosne izdatke. Župama je bio određen osmi oktobar kao poslednji rok za odgovor. Usprkos našoj hitroj obavesti nismo ni do danas primili odgovora od većine župa. Tu žalosnu činjenicu moramo javno razglasiti, jer dokazuje, da većina župa ne zna što znači naše sudelovanje na međunarodnoj utakmici. S veseljem i sa zadovoljstvom moramo da konstatujemo, da su razumele položaj i da su se izjavile pripravnima žrtvovati propisani doprinos za međunarodne utakmice u Lyonu ove župe: Celje, Banjaluka (delomice), Maribor, Osijek, Ljubljana. Tim župama iskrena bratska zahvala za njihovu potporu i sokolsko razumevanje našega rada. Tim žalosnija je činjenica, da su se izrekle tri župe protiv sudelovanja i to baš one tri župe, od kojih bi to bili najmanje očekivali. Uvereni smo, da nije baš finacijalno pitanje u tim župama uzrok toj njihovoj izjavi, nego još više nerazumevanje našega položaja. Ostale župe pozivljemo, da se izjave najkasnije do 15. novembra.

Zakladnik sokolskih potreptina u Ljubljani, Petar Capuder, nije više podzakladnik sokolskih potreptina JSS., na što upozorujemo sva bratska društva.

IZ TEHNIČNEGA ODBORA JSS.

Savezni prednjaški tečaj

se bo vršil od dne 24. januarja do dne 7. februaria 1926. v Ljubljani.

Savezni tehnični odbor se je odločil prirediti 14dnevni savezni tečaj (ne 30dnevni) zaradi tega, ker nam ni bilo mogoče priti do tega, da bi se primerno število udeležnikov odtegnilo od svojih poklicev celih 30 dni. Da pa izobrazba prednjaškega naraščaja zaradi tega ne bo trpela, je sklenjeno prirediti savezno prednjaško šolo, ki bo sestavljena iz treh tečajev.

Tvarina vsakega posameznega tečaja bo zaokrožena ter se bo pri vsakem naslednjem tečaju izpopolnjevala tako, da bo podano celokupno gradivo savezne prednjaške šole v treh saveznih prednjaških tečajih. Dodatno k tem trem tečajem je projektiran še poseben tečaj iz anatomije, fiziologije in higijene telesne vadbe.

Kdor obiskuje prvi tečaj, je dolžan obiskovati tudi naslednja dva tečaja.

Vsaka župa je dolžna poslati v tečaj najmanj po enega člana in eno članico. Lahko pa jih priglasi več. Ako bi se po vseh prispelih priglasitvah izkazalo, da je prigašencev preveč, bo potem odločil savezni TO., koliko naj jih odpade od onih žup, ki so priglasile največ.

Priglasitve pošljejo župe, in sicer:

a) za one, ki so v državnih službah in je treba zanje izposlovati dopust, do 15. decembra 1925.;

b) za vse ostale do 31. decembra 1925.

Priglasitve morajo obsegati:

a) Ime in priimek, društvo, starost;

- b) priporočilo društvenega in župnega načelnika;
c) kvalifikacijo priglasičenca z ozirom na to, koliko sposobnosti ima kot telovadev in koliko ima za prednjaštvo potrebne naobrazbe.

Za pripustitev v prvi tečaj savezne prednjaške šole ne zahtevamo kakih posebnih izpitov, pač pa najboljšo moralno kvalifikacijo in pogoje za najboljše telovadsko uspevanje.

Stroške za vzdrževanje tečajnikov nosijo župe, odnosno društva. V Ljubljani bodo tečajniki nastanjeni skupno ter bodo imeli skupno prehrano. Stan računajte okroglo 10— Din dnevno, hrano 25— Din dnevno.

Na prepozno došle prijave se ne bomo mogli ozirati.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1925.

* Miroslav Ambrožič, načelnik JSS.

Iz zdravniškega odseka JSS. Zdravniški odsek JSS. si je nabavil za prednjaški tečaj in zdravniška predavanja stenske slike, in sicer: Človeško okostje, Mišičje človeka (velikost 100/200 cm), Ustroj kosti, Sreče in krvne žile, Mezgovnice, Dihala, Živčevje, Oko, Črevesni paraziti, Način rastenja bakterij (velikost 90/120 cm), Notranji organi, Prebavila in sečila, Slušalo, Ustroj črevesne stene, Ustroj ledvic, Medenični organi moškega, Medenični organi ženske, Prebavila, Vpliv modrca na drobje, Prava in napačna drža v šoli, Obolenje in nega zob, Krvosesi in insekti (velikost 70/90 cm). V celem torej 22 tabel. Zdravniški odsek JSS. smatra te slike za jako pripravne in poučne ter jih župam in društvom toplo priporoča. Slike nimajo nikakega napisa, na željo pa dobavlja savez proti mali odškodnini tudi napis. Slike stanejo približno: velike 180 Din, srednje 130 Din in male 115 Din. Poštšina in zavijanje posebe. Da bo nabava nekoliko cenejša, bo našim društvom in župam dobavljal savezni gospodarski odsek zaželeno slike. Stroški bodo manjši, če jih nabavlja po več društev skupaj. Navedene svote se povišajo za carinsko pristojbino. V kratkem pride še seznam drugih slik za tuberkulozo in obrambo spolnih bolezni.

RAZNOTEROSTI

Naraščaj poljskega Sokolstva se deli v dva dela po starosti. Prvi del tvorijo naraščaj od 12. do 16. leta, drugi od 16. do 18. leta.

Ukrajinsko Sokolstvo pričenja zopet z intenzivnejšim delovanjem. Poleg dosedaj gojenega gasilstva je tudi telovadno življenje živahnije. V sovjetski Ukrajini kakor tudi v Poljski, kjer je mnogo Ukrajincev, je seveda razvoj ukrajinske sokolske organizacije kolikor toliko oviran, vendar se opaža v sovjetski Ukrajini napredek, v poljski republiki pa vsaj nekaj tolerance poljskih oblasti napram Ukrajincem.

Vychodočeská župa Pippichova, ena največjih žup ČOS., je štela konec leta 1924. 147 društev in 9 odsekov, združenih v 10 okrožjih z 11.295 člani in 4054 članicami, 1939 naraščajniki, 1648 naraščajnicami, 3490 moške in 4054 ženske dece. Lastni dom ima 19 društev, letno vežbališče 42. Izletov se je vršilo 201, javnih telovadb 40, akademij 96. Župni tajni pešizlet je uspel dobro. Udeležba 888 članov, 559 naraščaja in 458 članic, skupaj 1906 oseb. Prehodilo se je 661 občin. — Prosvetno delo je v številkah ponazorjeno sledeče: 2774 nagovorov, 746 predavanj, 324 besed, 164 razgovorov, 356 gledaliških predstav, 297 poučnih izletov, 70 koncertov, 249 zabav, 150 lutkinih gledaliških iger, 5 razstav, 65 akademij. — V župi deluje 124 knjižnic za članstvo, 17 za naraščaj in 16 za deco. Časopisja je naročeno 13.897 iztiskov. Prosvetnih šol je bilo 46 s 122 predavanji za 1018 udeležencev. Župni Vestnik je izhajal v 5250 iztisih. — Bratje iz te župe so nam lahko za zgled.